

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Β' Γενικού Λυκείου

Γενικής Παιδείας

Μ. Δευτέρα 2 Απριλίου 2018 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

[Συνέντευξη με τη Μαρία Ευθυμίου]

[...] Είναι βαρύ ότι στην κοινωνία μας περιφρονείται η έννοια της δουλειάς και της εργατικότητας. Οι συζητήσεις που κάνουμε είναι για το πότε θα πάρουμε σύνταξη. Η εργασία, όμως, είναι δημιουργία. Κι όμως, προτιμούμε την σύνταξη στα 50, κι ας σαπίζουμε στη γωνιά ενός καφενείου. Χάθηκαν πολλά στη διαδρομή της δικής μου γενιάς. Μας δόθηκε εύκολο χρήμα, μάθαμε στον εξωτερικό δανεισμό, αφεθήκαμε, χωρίς να φροντίσουμε για τη δημιουργία μιας υγιούς κοινωνίας.

Για το πρόβλημα αυτό ευθυνόμαστε όλοι. Εξευτελίσαμε την εκπαιδευτική λειτουργία και δημιουργήσαμε, με τα εύκολα «Α» στο δημοτικό, «20» στο γυμνάσιο και λύκειο και «5» στο πανεπιστήμιο, ένα υπέρογκο ποσοστό «αριστούχων» και «πτυχιούχων», υποβαθμίζοντας τα πτυχία μας από το δημοτικό μέχρι και το πανεπιστήμιο.

Οι σημερινοί νέοι μας έχουν εν πολλοίς μεγαλώσει με παροχές, επώνυμα ρούχα, χαλαρή και μη απαιτητική «παιδεία», σ' ένα κλίμα ασυδοσίας, που υπηρέτησε η δική μου γενιά, η γενιά των γονέων τους, και ολόκληρη η νεοελληνική μεταπολιτευτική κοινωνία. Κι είναι αυτά ακριβώς τα παιδιά, που σήμερα καλούνται να αντιμετωπίσουν την Ελλάδα της κρίσης, τη στιγμή που δεν έχουν μάθει να εργάζονται συστηματικά, να στοχεύουν, να κρίνονται, να αξιολογούνται, να αντέχουν και να αυτοπειθαρχούν. Εξού και οι δυσκολίες είναι ακόμα μεγαλύτερες.

Ωστόσο, οι καιροί που ζούμε ως χώρα είναι πολύ βαρείς, με μεγάλες προκλήσεις και κινδύνους μπροστά μας. Και απαιτούν λύσεις ουσιαστικές, ρεαλιστικές και καίριες.

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Δεν είναι lifestyle τα προβλήματά μας. Και γι' αυτό δεν μπορούν να λυθούν με lifestyle λύσεις.

Σήμερα η Ελλάδα χρειάζεται έναν αναστοχασμό. Χρειαζόμαστε μια βαθύτερη εσωτερική επικοινωνία με τον εαυτό μας. Δεν μπορεί να φταίνε για όλα οι άλλοι. Βουλευτήκαμε, δεν κρίνουμε ποτέ εμάς, μόνο τους άλλους. Και, μάάλιστα, όταν δεν έχουμε μάθει να υπερασπιζόμαστε αυτά που πιστεύουμε. Δεν υπερασπιζόμαστε την κατάφαση και τη δημιουργία, μόνο την άρνηση, την αποδόμηση και τη δυσλειτουργία. Μάθαμε να γκρεμίζουμε και όχι να χτίζουμε. Όμως, πόση λοβοτομή χωράει σ' έναν λαό; Ιδίως όταν οι καιροί δεν περιμένουν. Όταν είναι «ου μενετοί».

Η χώρα μας, λοιπόν, πρέπει να θεμελιώσει έναν νέο αξιακό κώδικα. Να προτάξει τη δράση, τη γόνιμη διεκδίκηση, τη δημιουργικότητα, την εργασία και την αξιοπρέπεια. Απαιτείται μια στόχευση που να μας τροφοδοτεί και να μας κάνει να αισθανόμαστε χρήσιμοι στο κοινωνικό σύνολο. Είναι η κατάλληλη εποχή, για να πούμε αλήθειες και στον δημόσιο και στον προσωπικό τομέα. Να εκπαιδευτούμε, να μεριμνήσουμε και να μάθουμε να προνοούμε. Εξάλλου, ως άνθρωποι αλλάζουμε και προχωράμε, μόνο όταν αντιλαμβανόμαστε τι κάναμε λάθος. Ο πλούτος κάθε ανθρώπου εδράζεται σε αυτό το νέο στοιχείο που εντυπώθηκε στον χαρακτήρα του μετά από μια ατυχία, ένα λάθος, μια ανατροπή ή μια καταστροφή. Ίσως, λοιπόν, ήρθε η ώρα της ανατροπής του κακού μας σκηνικού μέσα από τη γνώση της Ιστορίας μας και του εαυτού μας. Μακάρι!

Επιλέγω να εμπιστεύομαι την ίδια τη ζωή και να είμαι ευγνώμων για όλα τα μικρά και μεγάλα της ζωής μου. Αυτό με κάνει, πιστεύω, πιο δυνατή και με προστατεύει από την αλαζονεία και την έπαρση, που είναι σύντροφοι υπονομευτικοί στην ποιότητα της ζωής μας. Η ευτυχία βρίσκεται, πιστεύω, στην αρμονία ανάμεσα σε αυτό που πιστεύεις και αυτό που πράττεις. Αν αυτό που κάνεις κάθε φορά δεν το αισθάνεσαι ως σημαντικό, τότε απλώς το διεκπεραιώνεις. Κι, όταν κάτι το διεκπεραιώνεις, χάνεις την υπόστασή σου, γίνεσαι ένα μέσο. Η κάθε μικρή μας στιγμή, αν είναι ερωτική, αν έχει δηλαδή εσωτερική δύναμη και νόημα, μετατρέπεται σε μεγάλη.

Ελαφρώς διασκευασμένα αποσπάσματα από τη συνέντευξη της Μαρίας Ευθυμίου, καθηγήτριας Ιστορίας στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, που δημοσιεύθηκε στην ηλεκτρονική έκδοση της lifo στις 26 / 1 / 2018.

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο σε 140 περίπου λέξεις.
(μονάδες 20)

ΘΕΜΑ Β

- B. *«Αν αυτό που κάνεις κάθε φορά δεν το αισθάνεσαι ως σημαντικό, τότε απλώς το διεκπεραιώνεις. Αντίθετα, η κάθε μικρή μας στιγμή, αν έχει εσωτερική δύναμη και νόημα, μετατρέπεται σε μεγάλη»:* Χρησιμοποιώντας το παραπάνω απόσπασμα του κειμένου ως θεματική περίοδο, να συντάξετε μια παράγραφο 100 λέξεων με συνδυασμό σύγκρισης – αντίθεσης και αιτίου – αποτελέσματος (η δοθείσα θεματική περίοδος δεν καταμετράται στο σύνολο των λέξεων της παραγράφου που θα προκύψει).
(μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Γ

- Γ1. α) Να αιτιολογήσετε την επιλογή της καθηγήτριας Μαρίας Ευθυμίου να χρησιμοποιήσει σε πολλά σημεία της συνέντευξής της το α' πληθυντικό πρόσωπο.
(μονάδες 2, 5)
- β) *Η χώρα μας, λοιπόν, πρέπει να θεμελιώσει έναν νέο αξιακό κώδικα. Να προτάξει τη δράση, τη γόνιμη διεκδίκηση, τη δημιουργικότητα, την εργασία και την αξιοπρέπεια:* Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης που χρησιμοποιείται στις παραπάνω περιόδους, να αιτιολογήσετε τη χρήση της και να μετατρέψετε τις παραπάνω περιόδους στην αντίθετη σύνταξη.
(μονάδες 5)

2018 | Φάση 2 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- γ) *όμως, μάλιστα, λοιπόν, αν, όταν:* Ποια νοηματική σχέση δηλώνουν οι παραπάνω διαρθρωτικές λέξεις, που συμβάλλουν στη συνοχή του κειμένου;
(μονάδες 2, 5)
- Γ2. α) *περιφρονείται, φροντίσουμε, υπέρογκο, φταίνε, προνοούμε, εδράζεται:* Για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου να δώσετε από μια συνώνυμη, που να μην αλλοιώνει το νόημα του κειμένου.
(μονάδες 6)
- β) *χαλαρή, καίριες, κατάφαση, γόνιμη:* Για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου να δώσετε από μια αντώνυμη.
(μονάδες 4)
- Δ. «*Είναι βαρύ ότι στην κοινωνία μας περιφρονείται η έννοια της δουλειάς και της εργατικότητας. Η εργασία, όμως, είναι δημιουργία*», επισημαίνει στη συνέντευξή της η Μαρία Ευθυμίου. Με αφορμή την ανάγνωση της συνέντευξης αυτής στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας, αποφασίζετε σε μια εισήγησή σας προς τους συμμαθητές σας να επισημάνετε α) τους βασικότερους λόγους για τους οποίους ο σύγχρονος άνθρωπος ταλανίζεται από το φαινόμενο της εργασιακής αλλοτρίωσης στην εποχή μας και β) τα στοιχεία που πρέπει να διέπουν την προσωπικότητα και τον χαρακτήρα των ανθρώπων, προκειμένου να αναχθεί ξανά η εργασία σε παράγοντα αυτοπραγμάτωσής τους (400 – 500 λέξεις).
(μονάδες 50)

Ευχόμαστε επιτυχία!!!